

SVERIGE FLYTTAR IN

SVENSKT KULTURCENTRUM I VIVALLA

nya
moderaterna

DEN 19 SEPTEMBER 2016
NYA MODERATERNA I ÖREBRO
www.moderat.se/orebro-kommun

Bakgrund

Sverige har tagit emot många människor på flykt undan krigshärdar och ekonomisk utsatthet. Detta ställer stora krav på vårt samhälle att fånga upp dessa människor och göra det möjligt för dem att bli en del av sitt nya hemland.

Örebro kommun har tagit emot 612 flyktingar under 2015, varav 255 barn och ungdomar. Många anvisas eller söker sig till boenden i områden med växande otrygghet och utanförskap.

Kommunen, regionen och staten lägger mycket skattepengar på dessa områden i form av integrationsprojekt, föreningsbidrag och etablerings- eller försörjningsstöd. Tanken med detta må vara god, men insatserna ger inga tillfredsställande resultat.

Det finns stadsdelar som idag präglas av hög arbetslöshet, kriminalitet och segregation. Det är inte en hållbar situation för Örebro.

Vi måste tänka om.

Oroande utveckling

Socialdemokraterna har styrt Örebro i snart två mandatperioder. Under den tiden har segregationen ökat. Arbetslöshetens bland utrikes födda i Örebro ligger på 22 procent, vilket är högre än rikssnittet.

Örebro står inför en demografisk utmaning de närmsta åren, där allt färre kommer att behöva försörja allt fler. Andelen barn och äldre ökar samtidigt som antalet människor i arbetsför ålder minskar. Den etableringsersättning som staten betalar till nyanlända är tidsbegränsad. Efter två år faller försörjningsbördan antingen på den enskilde eller, om personen inte har en egen inkomst, på kommunen.

För att vi ska klara av att upprätthålla välfärden behöver vi nyttja den enorma resurs som finns bland stadens nya invånare. Vi har inte råd att låsa fast människor i arbetslöshet och bidragsberoende. Fler måste arbeta.

Nyckeln är en bättre och snabbare integration. Vi behöver se till att nyanlända har de förutsättningar som behövs för att lära sig svenska, förstå hur samhället fungerar och vilka sociala koder som styr arbetslivet. Genom att få fler människor i egen försörjning skapar vi egenmakt, avlastar de sociala systemen och ökar skatteintäkterna till kommunen.

Integration uppnås genom att ansvar och makt över beslut som påverkar människors liv flyttas från systemet till den enskilda individen.

Utanförskapsområden

Örebro har ett antal stadsdelar som kan klassas som utanförskapsområden, där kriminalitet och arbetslöshet är utbredd. Ett sådant område är Vivalla. Där håller ett parallellt samhälle på att växa fram, med bilbränder, vandalisering och våld mot blåljuspersonal. Narkotikahandeln är omfattande och sker helt öppet. Skolresultaten är under all kritik och barnen fråntas hoppet om en bättre framtid.

Utmärkande för dessa utanförskapsområden är att andelen invånare med utomsvensk bakgrund är hög. Vi menar att allt detta hänger ihop. När människor isoleras från resten av samhället – både geografiskt och kulturellt – blir integrationen omöjlig. Denna isolering behöver brytas så att Vivallaborna i högre utsträckning kan bli en del av den svenska gemenskapen.

Föräldrar som kan svenska har helt andra möjligheter att ge sina barn en bättre framtid. De kan på ett bättre sätt göra aktiva val som rör barnens skolgång och fritidssysselsättningar, engagera sig i deras utbildning och ställa krav. Språket är även nyckeln till ett jobb, som i sin tur ger hela familjer ekonomisk egenmakt.

Barn till engagerade föräldrar har bättre förutsättningar att klara skolan, utveckla sin kreativitet och undvika att hamna i dåligt sällskap.

Vi har valt att lansera vår nya integrationsstrategi i Vivalla. Vår förhoppning är att konceptet kan utvecklas till att omfatta fler områden med hög andel nyanlända, där integrationen behöver få högsta prioritet.

Finns Sverige i Vivalla?

När man kommer till Sverige och Örebro som flykting eller migrant, från krig, fattigdom och misär, kommer man till ett nytt samhälle och en ny kultur som inte är helt enkla att bli en del av. Svenska språket är svårt att lära sig. Det svenska samhället är uppbyggt på ett sätt som är främmande för många utlänningar. Klimatet är stundtals ogästvänligt och våra traditioner är ibland obegripliga.

Samtidigt är Sverige ett fantastiskt land. Vi har inte krigat på hundratals år. Människor lever sida vid sida oaktat religiös tro, etnisk tillhörighet och sexuell läggning. Den svenska naturen är bedövande vacker och tillgänglig för alla tack vare allemansrätten. Våra vatten är rena och vår luft frisk. Utbildning och utveckling är öppna för alla.

Hur blir man en del av allt detta? Var ska man börja?

Idag finns inte Sverige i Vivalla i tillräckligt hög utsträckning. Där finns andra nyanlända, landsfränder med samma religiösa tro och kultur. Där finns kulturella föreningar som arbetar med att bevara de egna uttrycken och värderingarna. Om du som ny svensk vill hitta ut till ditt nya samhälle är vägen lång och krånglig. Ju mer segregationen ökar, desto längre bort hamnar Sverige.

Sverige flyttar in

Mitt i Vivalla står en stor och fin byggnad. Den ser ny och modern ut. Utanför glasentrén vajar den svenska flaggan. I fönstret finns en rad med datorskärmar som visar samhällsinformation av olika slag. På en av skärmarna finns en kalender över månadens aktiviteter för barn och ungdomar. En annan informerar om kvällens matchningsmöte med elfirmor från Örebro dit alla är välkomna. Ovanför entrén hänger en stor skylt med vita bokstäver. "Svenskt Kulturcentrum" står det på den.

Du är där med din dotter. Ni kom till Sverige för fyra månader sedan och besöker sedan dess regelbundet SKC¹. Innanför entrén möts ni av en leende värd bakom den halvmåneformade informationsdisken. Hon känner igen er och välkomnar er på svenska, men även på ditt gamla hemspråk. SKC är öppet från morgon till kväll. Hit kan du alltid komma om du har vägarna förbi Vivalla centrum. Vårdarna bakom informationsdisken hjälper dig gärna att ta reda på vilka utflyktsmål som finns i Örebro och vilka bussar som tar er dit.

Din dotter har haft svårt att komma in i det svenska språket. Hon tycker att satsbyggnaden är ologisk och att pluralisformerna är oklara. Via SKC kom du i kontakt med en pensionerad svensklärarinna som träffar din dotter en kväll i veckan och hjälper henne med studierna. Hon gör det frivilligt, för att hon vill göra något fint för alla de människor som kommit till Sverige.

Du sätter dig i det mysiga caféet i foajén och väntar på att din dotter ska bli klar med sina studier. Medan du dricker det nybryggda kaffet funderar du över hur du kommer att klara dig på detta blask i fortsättningen. Kaffet i Sverige är inte lika starkt som i ditt gamla hemland. Du gör en mental anteckning att fråga i informationsdisken om det finns en arabisk affär i närheten där du kan få tag på ordentligt kokkaffe.

...

Du lämnar SKC och beger dig hemåt med din dotter. Ni har lärt er en hel del, och mer ska det bli. Imorgon har du blivit medbjuden av ett stort företag att besöka en av deras verkstäder tillsammans med andra maskintekniker. Du anmälde ditt intresse förra veckan när de hade informationsdag på SKC. Företaget hade med en broschyr med svenska fackuttryck som du pluggat in inför morgondagen – det här är din chans att göra ett gott intryck på en potentiell arbetsgivare.

På vägen ut hejar du på en av poliserna som är på väg in till poliskontoret på andra våningen. Du har insett att poliserna här är en trygghet, inte alls som i ditt gamla hemland. Höstvinden biter din och dotterns kinder när ni kliver ut genom entrén. Det är kallt i det här landet, men värmen från engagerade svenskar gör att du känner dig välkommen ändå. Här vill ni stanna och bli en del av samhället, bli svenskar. Nyckeln till Sverige finns här, det är bara att låsa upp.

---

¹ Svenskt Kulturcentrum

Svenskt Kulturcentrum

Svenskt Kulturcentrum (SKC) är ett pilotprojekt i Vivalla som innebär ett nytt sätt att tänka i integrationspolitiken. Centrat ska vara en fysisk och intellektuell mötesplats där Vivallabor och andra intresserade kan komma i kontakt med resten av det svenska samhället – myndigheter, företag, frivilligorganisationer och privatpersoner.

Verksamheten ska vara helt inriktad på integrationsarbete. All kommunal och statlig myndighetsutövning som rör Vivalla ska flytta till centrat. Förutom samordning av myndigheternas arbete i området ska SKC även vara en samlingsplats för ideella krafter som vill engagera sig i integrationen av nyanlända. Centrat ska vara fritt från religiösa och politiska organisationer.

Vi vill göra det enkelt för människor att bli en del av det svenska samhället. SKC ska bryta segregationen och isoleringen i Vivalla genom att samla olika aspekter av Sverige på en och samma plats. Här ska nyanlända kunna studera svenska, få hjälp med att starta företag, möta sina framtida arbetsgivare, ansöka om försörjningsstöd, få information om olika aktiviteter runt om Örebro eller helt enkelt ta en fika och prata en stund.

Vår vision är att SKC ska bli en naturlig samlingsplats dit människor frivilligt söker sig för att ta del av centrats verksamhet. Utmaningen ligger i att se till att centrats utbud är lättillgängligt och relevant. SKC kommer att utgöra grunden i Nya Moderaternas integrationsstrategi i Örebro. Vi kommer att fortsätta arbeta med konceptet och löpande presentera fler förslag för en stärkt integration i Örebro.

Svenskt Kulturcentrum i Vivalla kommer att vara en pilotverksamhet. Vår förhoppning är att så småningom kunna utöka med liknande byggnader i andra områden med hög andel invånare med utomsvensk bakgrund. SKC i Vivalla kommer givetvis att vara öppet för alla, oavsett bakgrund och uppehållslängd i Sverige. Även människor från andra stadsdelar är välkomna till centrat för att ta del av verksamheten.

Arbetsfokus

Svenskt Kulturcentrum ska med sin verksamhet hjälpa människor i Vivalla att skaffa sig förutsättningar för att komma i egen försörjning. Arbetsförmedlingen ska ha ett lokalt kontor i byggnaden som ska vara särskilt inriktat på att matcha nyanlända mot lämpliga universitets- och yrkesutbildningar eller arbeten i Örebro. Såväl offentliga som privata arbetsgivare ska ha tillgång till lokaler i centrat för att möta arbetssökande Vivallabor.

Tanken är att minska avståndet mellan arbetsgivare och arbetssökande. Idag står invandrare med utomeuropeisk bakgrund långt ifrån arbetsmarknaden och tröskeln in är hög på grund av bland annat bristande språkkunskaper, kulturella skillnader och sociala gränser. Att åka på en arbetsintervju kräver mod och resurser som människor sällan har i början på sin vistelse i Sverige. Många nyanlända känner dessutom inte till den mångfald av yrken och arbeten som finns tillgängliga för dem. Få vet vad som krävs för att förverkliga en affärsidé och starta ett eget företag.

Vi vill skapa en arena där Örebro arbetsgivare – både inom den offentliga sektorn och det privata näringslivet – kan ta ett socialt ansvar och möta potentiella arbetssökande på plats i Vivalla. Vi vill att Skatteverket regelbundet besöker centrat för att hjälpa nyanlända att förstå svenska bolags- och skatteregler. Informationsträffarna ska vara anpassade för att ta hänsyn till att många nyanlända besitter begränsad språkfärdighet och samhällskunskap.

Operativ ledning

Svenskt Kulturcentrum ska ha en operativ ledning som spetsrekryteras till verksamheten. Den ska bestå av en verksamhetschef och ett antal värdar som samordnar centrats integrationsarbete och arbetar utåtriktat med information till besökare. Samtliga ska arbeta på plats i Vivalla för att lära känna lokalsamhället. Det politiska ansvaret för verksamheten ska ligga på Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

En attraktiv byggnad

Svenskt Kulturcentrum ska projekteras och byggas med syfte att vara en inbjudande mötesplats med ändamålsenliga utrymmen för olika sorters verksamheter. Byggnaden ska läggas i anslutning till Vivallaskolan för att eventuellt kunna nyttja skolans lokaler för SFI-undervisning och liknande aktiviteter.

De kommunala bolagen Öbo och Örebroporten får via nya ägardirektiv ett gemensamt uppdrag att påbörja projektering av SKC. Investeringskostnaden kommer att täckas upp genom minskade utdelningskrav. Ambitionen är att Svenskt Kulturcentrum ska vara i bruk redan två år efter att beslutet är taget.

Rambudgeten för Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kommer att utökas med driftskostnaden för SKC från och med det år centrat är i bruk. Kostnaden för övriga verksamheter kommer att delas mellan Örebro kommun och övriga aktörer.

Föreningsbidrag för integration

Idag får de idéburna organisationerna i Vivalla, som exempelvis olika kulturella föreningar, närmare en miljon kronor per år i skatteomedel av Örebro kommun för att bedriva sin verksamhet. Kommunen har ingen kontroll över vad dessa pengar går till. Vi menar att syftet med kommunala föreningsbidrag måste vara att främja samhällsupbyggliga insatser.

Från och med den 1 januari 2019 vill vi därför ta bort de årliga föreningsbidragen för samtliga idéburna organisationer i Vivalla och istället öppna ett speciellt ansökningskontor på SKC. Där kommer föreningarna att kunna ansöka om kommunala bidrag till specifika aktiviteter. Bidrag kommer endast att beviljas för aktiviteter som leder till ökad integration och likvärdigt deltagande för både kvinnor och män.

Vi vill inte begränsa de kulturella föreningarnas arbete. Däremot så anser vi att örebroarnas skattepengar endast ska användas till insatser som främjar en god utveckling av Örebro. I Vivallas fall handlar det med nödvändighet om att förbättra integrationen av nya invånare.

Detta kommer inte att påverka de lokala idrottsföreningarna. Idrotten gör redan viktiga insatser för att fånga upp barn och ungdomar och ge dem en meningsfull sysselsättning.

Vår ambition är att på sikt genomför samma villkorande av föreningsbidragen i övriga stadsdelar i Örebro.

Ideella idéburna organisationer i Vivalla	Bidrag 2015 (SEK)
AFRIKANSK SVENSKA INTEGRATIONSFÖRENINGEN	15 829
AFRIKAS HORN KULTUR CENTER	3 21 645
AL-MASSIRA	116 443
COMMON DEVELOPMENT HORN OF AFRICA	58 168
ISLAMISKA KULTURCENTRET I ÖREBRO	144 970
SIMON VIVA	19 119
SOMALISKA FÖRENINGEN FÖR KVINNOR OCH UNGDOMAR	63 093
SOMALISKA TRÄFFPUNKT	226 758
ÖREBRO MUSLIMSKA UNGDOMSFÖRENING	42 327
ÖREBRO RADIO BIL CLUB	1 365
ÖREBRO ROMSKA TRÄFFPUNKT	21 060
TOTALT	1 030 777

Exempel på verksamheter

Nedan följer ett antal exempel på verksamheter som vi vill se på Svenskt Kulturcentrum.

Arbetsförmedlingen

Vi vill att Arbetsförmedlingen permanent flyttar in i SKC:s lokaler. Där ska de samverka med offentliga och privata arbetsgivare för att skapa en individbaserad, lokal jobbmatchning som är specifikt inriktad på människor som är nyanlända och på de som har en utomsvensk bakgrund.

Näringslivet

Vi vill ge Örebro:s företag möjlighet att låna så kallade "matchningskontor" i centrals lokaler. Där kan företagets HR-avdelningar finnas under ett antal dagar åt gången – exempelvis utifrån särskilda temaveckor – och träffa människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. På så sätt kan företagen få en uppfattning om vilka mänskliga resurser som finns bland stadens nya invånare samtidigt som de nyanlända får insikt i vilken sorts kompetens som efterfrågas. Det kortar avståndet mellan arbets sökande och arbetsmarknad och skapar bättre förutsättningar för människor att lägga upp sina studier och sin utveckling utifrån ett visst yrke eller en viss anställning.

Offentlig sektor

Örebro kommun och region har stora rekryteringsbehov inom framför allt vården och omsorgen. I Vivalla finns många människor som med rätt stöd skulle kunna fylla det behovet. De kommunala och regionala verksamheterna ska kunna komma till SKC och informera om sina arbetsplatser på samma sätt som det privata näringslivet.

Örebro universitet

En högskoleutbildning är en av många vägar till arbete. Vi vill att Örebro universitet ska finnas på plats på SKC för att informera ungdomar och vuxna om vilka alternativ som finns för dem. På så sätt kan vi tidigt skapa den motivation som behövs för att nyanlända ska söka sig till högre studier.

Skatteverket

Svenska bolags- och skatteregler är krångliga, i synnerhet för personer som inte kan språket. Vi vill att Skatteverket ska finnas på SKC regelbundet för att informera nyanlända på lättförståelig svenska. På så sätt kan staten främja entreprenörskap och hjälpa fler att våga starta eget.

Svenska för invandrare

Vår ambition är att flytta all SFI-undervisning till Vivalla och förlägga den på eller i anslutning till SKC. På så sätt kommer eleverna i kontakt med samhällsinformation och övriga integrationsstödande

verksamheter i anslutning till sina svenskstudier, vilket ger ett mervärde bortom själva undervisningen. Dessutom skapas förutsättningarna för en mer regelbunden kontakt med SKC. SFI-undervisningen är idag en omfattande verksamhet i Örebro som ställer stora krav på bland annat administration och lokaltillgänglighet. Vi vill utreda vilka förutsättningar som finns respektive behöver skapas för att detta ska kunna bli verklighet.

Volontärintsatser

Många örebroare vill hjälpa till att välkomna nya svenskar i samhället. Det kan handla om pensionerade lärare som vill hjälpa till med svenskundervisning, ridskolor som vill låta nyanlända barn prova på ponnyridning och lokala orienteringsklubbar som vill tillgängliggöra den svenska naturen för flyktingar. Idag finns ett antal frivilligorganisationer som gör fina insatser, men för enskilda personer och grupper som vill erbjuda något eget kan det vara svårt att veta vart de ska vända sig.

Vi vill att SKC ska fungera som en samordnande enhet där privatpersoner och föreningar kan engagera sig och anmäla in olika former av aktiviteter. Centrat ska informera Vivallaborerna om vilka aktiviteter som finns schemalagda, ta emot anmälningar i de fall det är relevant och vara en uppsamlingsplats för större utflykter. Vår vision är att det ska bli naturligt och självklart för örebroare som vill göra en insats att vända sig till SKC. Verksamheten kan till exempel tillhandahålla listor över kontaktpersoner för Vivallabor som vill hitta någon att öva sin svenska med.

Denna del av verksamheten vill vi utveckla mycket. Det är i mötet mellan befintliga och nya svenskar som den verkliga integrationen sker.

Nattvandring

Nattvandring är ett etablerat ideellt engagemang och en viktig trygghetsskapande åtgärd. Idag finns en välfungerande nattvandring i Vivalla, men vi tror att den kan bli ännu bättre med stöd av Svenskt Kulturcentrum. Denna del av verksamheten kan även kopplas samman med samordningen av volontärintsatser, i så mån att enskilda kan anmäla in intresse för att nattvandra eller på annat sätt synas ute i stadsdelen nattetid.

Polisen

Vi vill att Polisen ska innebära samma trygghet för en nyanländ som för övriga örebroare. Det är viktigt att framför allt barn och ungdomar tidigt lär sig att se poliser som en självklar del av området, inte som en yttre makt som bara dyker upp när det är stökigt. Det skapar acceptans och respekt, vilket i sin tur minskar benägenheten att begå brott och utöva våld.

Fler exempel

Övriga verksamheter som ska förläggas till SKC är till exempel Socialtjänsten, Partnerskap Vivalla, Enheten för försörjningsstöd och Vägledningsscenter. Exempel på verksamheter som ska få tillgång till lokaler i SKC är Försvarsmakten, Räddningstjänsten, entreprenörsskolor och ideella organisationer.

Möjligheterna är obegränsade.